



**PREZES  
URZĘDU OCHRONY  
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

**MAREK NIECHCIAŁ**

RKR.610.3.2018.DN

Kraków, 3 grudnia 2019 r.

**DECYZJA Nr RKR - 5/2019**

Stosownie do art. 33 ust. 4-6 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy *Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o.* z siedzibą w Gorzowie,

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

**I.**

na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) uznaje się za **praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 *ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, działanie przedsiębiorcy *Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie* polegające na zastrzeganiu w umowach kredytu konsumenckiego zawieranych na podstawie wzorca pn. „Umowa pożyczki nr...”, w przypadku odstąpienia od umowy, odsetek za okres od dnia wypłaty kwoty kredytu do dnia jego spłaty, w wysokości przekraczającej maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej, o której mowa w art. 359 § 2<sup>1</sup> *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny* (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145) i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem **4 października 2017 r.**

**II.**

na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* uznaje się za **praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 *ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, działanie przedsiębiorcy *Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie* polegające na niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego zawieranych na podstawie wzorca pn. „Umowa pożyczki nr...” informacji o procedurze rozpatrywania reklamacji, co jest sprzeczne z art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym* (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2038 ze zm.) i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem **7 września 2018 r.**

**III.**

na podstawie art. 27 ust. 4 w związku z art. 26 ust. 2 *ustawy z dnia 16 lutego 2017 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* nakłada się na *Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie* środek usunięcia trwających skutków praktyk stwierdzonych w pkt I i pkt II niniejszej decyzji, w postaci złożenia na koszt *ww. Spółki*, oświadczenia o treści:



„Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie informuje, że Prezes UOKiK w decyzji nr RKR-5/2019 z dnia 3 grudnia 2019 r. stwierdził, że Spółka ta stosowała praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów związane z obsługą udzielanych pożyczek. Decyzja jest prawomocna. Treść decyzji nr RKR-5/2019 dostępna jest na stronie [www.uokik.gov.pl](http://www.uokik.gov.pl)”.

Wskazane oświadczenie ma być złożone w ten sposób, że zostanie opublikowane:

1. jednorazowo, na jednej z pierwszych pięciu stron dziennika o zasięgu regionalnym, obejmującym siedziby placówek ww. Spółki, ze średnim nakładem dziennym co najmniej 20 000 egzemplarzy, w module obejmującym co najmniej 25% strony, czarną czcionką Times New Roman lub podobną, nie mniejszą niż 10 punktów, na jasnym tle, w ramce, w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia;
2. przez okres 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji, w górnej części strony głównej domeny [www.expresspożyczki.pl](http://www.expresspożyczki.pl) i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, przy czym czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony.

#### IV.

Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm., dalej „k.p.a.”), w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, postanawia się obciążyć Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie kosztami postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 39,00 PLN (słownie: trzydzieści dziewięć złotych), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

#### UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Krakowie (dalej: „Prezes UOKiK”, „Prezes Urzędu”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością prowadzoną przez Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie, nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów<sup>1</sup>.

Powyższe postępowanie zostało wszczęte w związku ze stałym, bieżącym monitorowaniem przez Prezesa UOKiK działań podejmowanych przez podmioty działające na rynku finansowym w zakresie m.in. treści wzorców umów.

W toku ww. postępowania uwzględnione zostały wyjaśnienia Spółki dotyczące m.in. rodzaju usług świadczonych na rzecz konsumentów oraz procedur związanych z udzielaniem pożyczek gotówkowych. Analizie poddany został również materiał dowodowy w postaci m.in. wzorców umów stosowanych w obrocie z konsumentami przez Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie (dalej też: „Spółka”).

Wyniki analizy materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego wykazały istnienie podstaw do postawienia Spółce zarzutu naruszenia zakazu, o którym

<sup>1</sup> Postępowanie prowadzone pod sygnaturą RKR-403-13/17/DN.



mowa w przepisie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm., dalej „uokik”).

W związku z tym, postanowieniem nr RKR-32/2018 z dnia 16 lipca 2018 r.<sup>2</sup> Prezes Urzędu wszczął przeciwko Spółce postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisanej w sentencji decyzji.

Jednocześnie, wskazanym wyżej postanowieniem nr RKR-32/2018<sup>3</sup> zaliczono w poczet dowodów postępowania materiał dowodowy z postępowania wyjaśniającego w postaci pism Spółki wraz z załącznikami<sup>4</sup>.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania pismem z 2 sierpnia 2018 r.<sup>5</sup> Spółka uznała argumentację i stanowisko Prezesa Urzędu. Spółka wniosła o wydanie decyzji w trybie art. 28 uokik.

W odniesieniu do pierwszego zarzutu Spółka podała, że stosowana przez nią procedura udzielania pożyczek wspomagana jest przez celowo zaprojektowane oprogramowanie komputerowe, które na podstawie wprowadzanych danych, w tym wysokości udzielanej pożyczki, generuje treść umowy, określając wysokość kosztów związanych z jej udzieleniem tj. odsetki i marżę, tak aby konsument miał jasno wskazaną wysokość wszystkich kosztów. Naruszenie polegające na stosowaniu przez Spółkę odsetek maksymalnych w wysokości 0,030% w stosunku dziennym wynikało wyłącznie z niedoskonałości systemu, który wyliczoną wartość 0,027% zaokrąglął do 0,030%. Spółka wskazała, że natychmiast po zauważeniu problemu podjęła działania modernizacyjne systemu celem wyeliminowania rozbieżności. Aktualnie Spółka stosuje wzorzec umowy o kredyt konsumencki, w którym przedmiotowa wartość odsetek w stosunku dziennym wskazana jest w wysokości 0,027% (treść § 7 ust. 3 wzorca umowy). Spółka podkreśliła, że wprowadzając poprawiony wzorzec umowny z dniem 4 października 2017 r., zaniechała stosowania zarzucanej praktyki.

Jednocześnie Spółka podała, że podjęła działania zmierzające do naprawienia skutków naruszenia i dokonała ustalenia liczby oraz danych konsumentów, którzy skorzystali z prawa do odstąpienia od zawartej ze Spółką umowy o kredyt konsumencki. Z ustaleń wynika, że w okresie naruszenia skuteczne odstąpienie od zawartej umowy złożyło [...] konsumentów, a kwoty udzielonych tym osobom pożyczek oscylowały w granicach od 150,00 zł do 2 000,00 zł.

W odniesieniu do zarzutu niepodawania w umowach kredytu konsumenckiego informacji o procedurze rozpatrywania reklamacji Spółka wskazała, że przygotowała nowy wzorzec umowy pożyczki zawierający wszelkie konieczne informacje w przedmiocie możliwości złożenia przez konsumentów reklamacji oraz opisanie procedury reklamacyjnej. Poprawiony wzorzec Spółka stosuje od dnia 7 września 2018 r.<sup>6</sup>

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 k.p.a. Spółka została poinformowana o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów. Pismem z dnia 25 listopada 2019 r. (karty nr 139-140) Prezes UOKiK zawiadomił Spółkę o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz możliwości zapoznania się aktami sprawy. Spółka skorzystała z niniejszego uprawnienia w dniu 28 listopada 2019 r.

#### **Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:**

Spółka prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000569814. Zakres prowadzonej przez Spółkę działalności obejmuje m.in. pozostałe formy udzielania kredytów (PKD 64.92.Z) i pozostałą

<sup>2</sup> Karty nr 1-4 w aktach sprawy.

<sup>3</sup> Tamże,

<sup>4</sup> Karty nr 5-117 w aktach sprawy.

<sup>5</sup> Karty nr 71-117 w aktach sprawy.

<sup>6</sup> Data podana w piśmie z dnia 14 stycznia 2019 r. ,karty nr 133-135 w aktach sprawy.



finansową działalność usługową gdzie indziej niesklasyfikowaną, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z).

Spółka prowadzi działalność w 30 placówkach zlokalizowanych na terenie województwa małopolskiego i śląskiego. Umowy z konsumentami zawierane są wyłącznie w placówkach Spółki. Pożyczki<sup>7</sup> udzielane są w wysokości od 100 zł do 2 000 zł, na okres od 14 dni do 28 dni.

Spółka zawiera z konsumentami umowy w oparciu o wzorzec pn. „Umowa pożyczki nr...” (dalej: „Umowa”), do których zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1083, dalej „ukk”). We wzorcu Umowy Spółka zamieściła postanowienia o treści:

*„Pożyczkobiorca nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia spłaty pożyczki”* [§ 7.2 Umowy].

*„Odsetki, o których stanowi ust. 2 powyżej wynoszą 0,030% w stosunku dziennym, czyli ... zł dziennie”* [§ 7.3 Umowy].

Spółka podała, że wysokość odsetek w stosunku dziennym została obliczona jako iloraz wysokości odsetek maksymalnych (wynoszących aktualnie 10%) i liczby dni w roku. Iloraz ten wynosi 0,027%, a został przez system komputerowy zaokrąglony do wysokości 0,030%. Jednocześnie Spółka podała, że podjęła działania modernizacyjne systemu komputerowego, w wyniku których uniemożliwiono zaokrąglanie przedmiotowej wartości. Ponadto, Spółka poinformowała, że od dnia 4 października 2017 r. stosuje wzorzec umowy, w którym przedmiotowa wartość odsetek w stosunku dziennym wynosi 0,027%.

Ponadto ustalono, że Umowa nie zawiera informacji o procedurze rozpatrywania reklamacji. W toku postępowania Spółka zmieniła wzorzec umowy w ten sposób, że zamieściła w nim postanowienia o treści:

[§ 10.1 Umowy]

*„Pożyczkobiorca ma prawo do zgłaszania reklamacji. Reklamacja może zostać złożona w następującej formie:*

*a) w formie pisemnej - osobiście w dowolnej placówce Pożyczkodawcy lub przesyłką pocztową kierując na adres:*

*Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o., ul Nowowiejska 36a, 32-660 Chelmek;*

*b) ustnie - telefonicznie pod numerem tel: \_\_\_\_\_ albo osobiście do protokołu w dowolnej placówce Pożyczkodawcy;*

*c) w formie elektronicznej na adres: \_\_\_\_\_ .”*

[§ 10.2 Umowy]

*„Reklamacja powinna zawierać dane Pożyczkobiorcy - imię, nazwisko, PESEL, dane adresowe - oraz w miarę możliwości numer umowy pożyczki, której dotyczy reklamacja, a także treść uwag i zastrzeżeń.”*

[§ 10.3 Umowy]

*„Pożyczkodawca rozpatruje reklamację w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w poprzednim zdaniu, Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, wskazując przyczynę opóźnienia i okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy. Do zachowania terminów określonych powyżej wystarczy wysłanie przez Pożyczkodawcę*

<sup>7</sup> Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 1 ukk za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki, dlatego w dalszej części niniejszego postanowienia pojęcia te używane są zamiennie



*odpowiedzi przed ich upływem. W przypadku niedotrzymania terminów określonych powyżej, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą Pożyczkobiorcy.”*

**[§ 10.4 Umowy]**

*„Po rozpatrzeniu reklamacji Pożyczkobiorca zostanie poinformowany o jej wyniku w formie papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Odpowiedź może zostać dostarczona za pośrednictwem poczty elektronicznej wyłącznie na wniosek Pożyczkobiorcy.”*

**[§ 10.5 Umowy]**

*„Po wyczerpaniu powyższej procedury reklamacyjnej Pożyczkobiorca będący konsumentem ma prawo do pozasądowego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów z Pożyczkodawcą w drodze polubownej w trybie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w trybie przeprowadzenia postępowania polubownego przy Rzeczniku Finansowym. Zasady pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w trybie przeprowadzenia postępowania polubownego przy Rzeczniku Finansowym opisane są na stronie internetowej [www.rf.gov.pl](http://www.rf.gov.pl).”*

**[§ 10.6 Umowy]**

*„Niezależnie od opisanego wyżej postępowania reklamacyjnego Pożyczkobiorcy w każdym czasie przysługuje prawo do wystąpienia z powództwem do właściwego sądu powszechnego.”*

**[§ 10.7 Umowy]**

*„Art. 59 ust.1 Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim nie znajduje zastosowania ze względu na rodzaj pożyczki udzielonej na podstawie niniejszej umowy.”*

Wzorzec z wyżej przytoczonymi postanowieniami Spółka stosuje od 7 września 2018 r.

**Mając powyższe ustalenia na uwadze Prezes UOKiK zważył, co następuje:**

**Naruszenie interesu publicznego**

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa UOKiK prowadzona jest w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa UOKiK ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W opinii Prezesa UOKiK, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny gdyż wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy byli lub mogli być kontrahentami Spółki, zawierając umowę pożyczki. Działania Spółki nie dotyczą interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna. Naruszenie interesu publicznoprawnego przejawia się tym samym w naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie istnieją zatem podstawy do oceny zachowania Spółki pod kątem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 uokik przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy.

Uznanie określonego działania przedsiębiorcy za niezgodne z zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga wykazania, że spełnione zostały kumulatywnie następujące przesłanki:



- kwestionowane działania są działaniami przedsiębiorcy,
- działania przedsiębiorcy są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- działania te naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

### **Status przedsiębiorcy**

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292). W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły (art. 2 ww. ustawy).

Wobec faktu, że Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców należy uznać, że spółka ta posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 uokik.

### **Sprzeczność działań Spółki z prawem lub dobrymi obyczajami**

Na gruncie *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* sankcjonowane jest zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Sprzeczność z prawem działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego. Dobre obyczaje natomiast pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów prawa stanowionego lub dobrych obyczajów jest jednocześnie wyrazem naruszenia obowiązującego porządku prawnego, który obejmuje zarówno nakazy i zakazy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, jak i nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów<sup>8</sup>. Rozważenia, przy ocenie możliwości przypisania przedsiębiorcy stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wymaga zatem kwestia, czy jego zachowanie było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego.

### **Ad pkt I sentencji decyzji**

W punkcie I sentencji postanowienia nr RKR-32/2018 z dnia 16 lipca 2018 r. zarzucono Spółce zastrzeżenie w umowach kredytu konsumenckiego zawieranych na podstawie wzorca umownego, w przypadku odstąpienia od umowy, odsetek za okres od dnia wypłaty kwoty kredytu do dnia jego spłaty, w wysokości przekraczającej maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej, o której mowa w art. 359 § 2<sup>1</sup> *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny* (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145, dalej „kc”).

Art. 30 ust. 1 pkt 15 ukk nakłada na kredytodawcę obowiązek określenia w umowie informacji dotyczących terminu, sposobu i skutku odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązku zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek, a także kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym.

Zgodnie z art. 359 § 2<sup>1</sup> kc *maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne)*.

Wysokość odsetek ustawowych ogłaszana jest przez Ministra Sprawiedliwości w Monitorze Polskim (art. 359 § 4 kc). Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 r. (MP z 2016 r., poz. 46) wysokość odsetek ustawowych w stosunku rocznym wynosi 5%.

---

<sup>8</sup>Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07.



A zatem, maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może przekroczyć w stosunku rocznym 10% i odpowiednio 0,027% w stosunku dziennym.

Stosowanie przez Spółkę odsetek maksymalnych w wysokości 0,030% w stosunku dziennym, a zatem w wysokości przekraczającej próg 0,027%, należy uznać za sprzeczne z przywołanym art. 359 § 2<sup>1</sup> kc. Ponadto, pobieranie wyższych niż określone w ustawie odsetek godzi bezpośrednio w interesy ekonomiczne konsumentów.

Wskazane zachowanie Spółki narusza art. 359 § 2<sup>1</sup> kc, a co za tym idzie - ma charakter bezprawny. Tym samym, wyżej wskazane działania Spółki należy uznać za naruszające art. 24 ust. 1 i 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 uokik, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24 tej ustawy. W takim przypadku, Prezes UOKiK wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania (art. 27 ust. 2 uokik).

W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę, że z dniem 4 października 2017 r. Spółka zaprzestała stosowania nieprawidłowej wysokości odsetek maksymalnych, Prezes UOKiK stwierdził zaniechanie stosowania wskazanej wyżej praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów.

#### **Ad pkt II sentencji decyzji**

W punkcie II sentencji postanowienia nr RKR-32/2018 zarzucono Spółce niepodawanie w umowach kredytu konsumenckiego zawieranych na podstawie wzorca umownego informacji o procedurze rozpatrywania reklamacji.

Działania Spółki jako podmiotu będącego kredytodawcą<sup>9</sup> w rozumieniu art. 5 pkt 2 ukk podlegają również przepisom *ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym* (Dz.U. z 2018 r. poz. 2038, dalej: „urpprf”).

Art. 4 ust. 1 tej ustawy nakłada na podmiot rynku finansowego obowiązek zamieszczenia w umowie zawieranej z klientem informacji dotyczących procedury składania i rozpatrywania reklamacji, w tym informacje o:

- 1) miejscu i formie złożenia reklamacji;
- 2) terminie rozpatrzenia reklamacji;
- 3) sposobie powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji.

We wzorcu umownym, w oparciu o który Spółka zawierała umowy z konsumentami, brak było informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 urpprf. Tym samym Spółka nie dopełniła ciążącego na niej ustawowego obowiązku, co mogło skutkować po stronie konsumentów/klientów Spółki niewiedzą co do ich uprawnień odnośnie reklamacji oraz trybu jej składania i rozpatrywania. Działanie to jako bezprawne i godzące w interesy konsumentów stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 *ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Biorąc pod uwagę, że z dniem 7 września 2018 r. Spółka wprowadziła do obrotu z konsumentami wzorzec umowy zawierający informacje o procedurze rozpatrywania reklamacji, Prezes UOKiK, uwzględniając treść art. 27 ust. 1 i 2 uokik, stwierdził zaniechanie stosowania wskazanej praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów.

---

<sup>9</sup> Zgodnie z art. 2 pkt 3 lit. h urpprf podmiot rynku finansowego to instytucja pożyczkowa, tj. podmiot będący kredytodawcą w rozumieniu ukk



### ***Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów***

Dla wystąpienia przestanki naruszenia zbiorowego interesu konsumentów istotne jest ustalenie, że działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego, konkretnego adresata. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym sama możliwość wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może przy tym polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na samym zagrożeniu tym interesom. W konsekwencji, nie jest konieczne, aby którykolwiek z konsumentów został dotknięty skutkami stosowanych przez przedsiębiorcę praktyk. Wystarczająca jest już sama możliwość wystąpienia negatywnych skutków praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów.

Praktyki będące przedmiotem niniejszego postępowania mogły naruszać interesy nieoznaczonego kręgu klientów i był na nie narażony każdy pożyczkobiorca który korzystał lub który chciałby skorzystać z oferty Spółki. W rozpatrywanej sprawie mamy więc do czynienia z działaniem mogącym godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec wykazania wszystkich przesłanek określonych w art. 24 ust. 1 i 2 uokik, tj. statusu przedsiębiorcy, sprzeczności działań z prawem lub dobrymi obyczajami oraz naruszenia zbiorowych interesów konsumentów należy uznać, że działania Spółki określone w sentencji niniejszej decyzji stanowią praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w pkt I-II sentencji niniejszej decyzji.

#### ***Odmowa zastosowania art. 28 uokik***

Jak wyżej wskazano Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji na podstawie art. 28 uokik. Prezes UOKiK uznał, że w niniejszym postępowaniu doszło do wykazania, a nie tylko uprawdopodobnienia naruszenia przez Spółkę zakazu określonego w art. 24 uokik. Z tego względu, z uwagi na treść art. 28 uokik, który dotyczy sytuacji jedynie uprawdopodobnienia stosowania praktyki, niezasadne było wydanie decyzji zobowiązującej w niniejszym stanie faktycznym.

Wobec powyższego Prezes Urzędu odmówił przyjęcia zobowiązania złożonego przez Spółkę i wydał w sprawie decyzję na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, w której uznał praktyki spółki Expresspożyczki.pl Grupa Finansowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie za naruszające zbiorowe interesy konsumentów i stwierdził zaniechanie ich stosowania.

#### **Ad pkt III sentencji decyzji**

##### **Środki usunięcia trwających skutków naruszenia**

Zgodnie z art. 26 ust. 2 w związku z art. 27 ust. 4 uokik w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu może nakazać przedsiębiorcy publikację na jego koszt decyzji w całości lub w części, z zaznaczeniem, czy decyzja ta jest prawomocna.

W niniejszej sprawie Prezes Urzędu zdecydował o nałożeniu na stronę obowiązku publikacji określonego oświadczenia zarówno w prasie codziennej jak i na stronie internetowej Spółki.

Środek ten, w ocenie Prezesa UOKiK, pozwoli zrealizować przede wszystkim cele edukacyjne decyzji. Dzięki temu wiedza o rozstrzygnięciu będzie mogła dotrzeć do konsumentów, a także innych przedsiębiorców działających w branży. Wśród konsumentów komunikat tej treści powinien zwiększyć ich świadomość i ostrożność w podejmowaniu decyzji związanych z zawarciem i realizacją umowy pożyczki. Przedsiębiorcy będą mogli z kolei dowiedzieć się o negatywnych konsekwencjach naruszania praw konsumentów, co odegra funkcję wychowawczą i prewencyjną.





Zakres obowiązków publikacyjnych jest proporcjonalny do wagi naruszenia. Stanowi adekwatny do naruszenia obowiązek, którego realizacja nie będzie uciążliwa dla strony, a jednocześnie zrealizuje funkcję edukacyjną decyzji.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w punkcie III. sentencji.

#### Ad pkt IV sentencji decyzji

##### Koszty postępowania

Na podstawie art. 80 uokik: *Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.* W myśl art. 77 ust. 1 ww. ustawy jeżeli w ramach prowadzonego postępowania Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Podobnie w treści przepisu art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzono wymóg, zgodnie z którym: *jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.* Natomiast stosownie do dyspozycji przepisu art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego - *do kosztów postępowania zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych.*

Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes UOKiK w punkcie I i II sentencji niniejszej decyzji stwierdził naruszenie *przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.* Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną w trakcie niniejszego postępowania administracyjnego. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Expresspożyczki.pl Grupę Finansową Sp. z o.o. kosztami postępowania w wysokości 39,00 PLN (słownie: trzydzieści dziewięć złotych). Na podstawie art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 uokik Prezes UOKiK wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na uiszczenie kosztów niniejszego postępowania w wysokości 39,00 zł.

Wobec powyższego, orzeczono jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Koszty niniejszego postępowania należy uiścić **w terminie 14 dni** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.**

#### POUCZENIE

- Stosownie do treści art. 81 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479<sup>28</sup> § 2 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.) - **od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie** do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **w terminie miesiąca** od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie, Pl. Szczepański 5, 31 - 011 Kraków.
- W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie **postanowienia o kosztach** zawartego w pkt IV rozstrzygnięcia niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz stosownie do art. 479<sup>32</sup> § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego i art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **w terminie tygodnia** od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa



Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie, Pl. Szczepański 5, 31 - 011 Kraków.

- Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 1 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 300, ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1.000 zł.
- Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 2 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.
- Zgodnie z art. 103 ust. 1 i ust. 2 *ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Zgodnie z art. 105 ust. 1 i ust. 2 *ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- Stosownie do treści art. 117 § 1 - 4 *Kodeksu postępowania cywilnego* strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

z upoważnienia Prezesa  
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów  
*Waldemar Jurasz*  
Dyrektor Delegatury UOKiK w Krakowie

Otrzymują:

1. pełnomocnik: [...]
2. RKR a/a.

